

Søgne og Songdalen kommuner 2017-2020

VEILEDER MOT RADIKALISERING OG VOLDELIG EKSTREMISME

SONGDALEN
KOMMUNE

SØGNE
kommune

POLITIET

“

DET HVILER ET ANSVAR PÅ HVER
ENKELT AV OSS I FOREBYGGINGEN
AV RADIKALISERING OG VOLDELIG
EKSTREMISME.

STATSMINISTER ERNA SOLBERG

Innhold

Innledning	4
Her kan du få råd og veiledning	4
Fra bekymring til handling	5
Kunnskap om radikaliserings og voldelig ekstremisme	7
Radikaliseringstunnelen	7
Definisjon av sentrale begreper	8
Straffelovens § 135a	8
Voldelig ekstremisme	8
Radikalisering	8
Avradikalisering	8
Hatkriminalitet	8
Nettekstremisme	8
Mulige bekymringstegn	9
Uttalelser / ytringer	9
Interesser/utseende/symbolbruk	9
Aktiviteter	9
Venner / sosiale nettverk	9
Generelle risikofaktor	9
Personlige faktorer	10
Familiemessige faktorer	10
Sosiale faktorer	10
Motivasjonsfaktorer	10
Ideologiske og kulturelle faktorer	10
Ulike symboler på radikaliserings	12
Eksempel på ekstrem islamistisk symbolikk	14
Hva gjør jeg ved bekymring	15
Privatperson-frivillige lag/foreninger	15
Avvergesplikten, straffelovens §	15
Hvordan gå fram ved handling?	17
Mulige tiltak	18
Ulike nettsteder	20
Tiltakskort gjeldende for Songdalen kommune	21

Innledning

Regjeringen ønsker en bred innsats for å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme.

Regjeringen ønsker en bred innsats for å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme. Det kan være ulike grunner til at personer radikaliseres og er villige til å ty til vold for sine synspunkter. Det er nødvendig med tidlig innsats fra en rekke aktører for å øke mulighetene til å lykkes i det forebyggende arbeidet.

Songdalen og Søgne kommuner har tatt initiativ til å utarbeide denne veilederen i samarbeid med ulike aktører. Flere kommuner som Oslo, Trondheim og Kristiansand har utarbeidet lignende veiledere, som Songdalen har sett til i utarbeidelsen.

Veilederen er utarbeidet i et samarbeid mellom: Søgne og Songdalen kommuner og Agder politidistrikt v/ Søgne og Songdalen lensmannskontor.

Her kan du få råd og veiledning;

Søgne og Songdalen lensmannskontor, v/ leder for forebyggende tjenester	02800
SLT-koordinator Søgne kommune	38055555
SLT-koordinator Songdalen kommune	38183330
Barneverntjenesten for Kristiansandregionen	38075930/38075400
Alarmtelefonen for barn og unge	116111
Politiet i Agder	02800
Forebyggende koordinator-Radikaliserings, Agder politidistrikt	02800
Forebyggende koordinator Agder fylkene	95180800
PST (Politiets sikkerhetstjeneste) (Be om å bli satt over til PST)	02800
Enhet for Livsmestring Søgne, sentralbordet postmottak@sogne.kommune.no	38055555
Songdalen kommune sentralbord	38183333
Enhet for Livsmestring Songdalen, sentralbordet postmottak@songdalen.kommune.no	38183330
Vest Agder fylkeskommune, Oppfølgingstjenesten	38074500
NAV Søgne	55 55 33 33
NAV Songdalen	55 55 33 33

Fra bekymring til handling

Veilederen beskriver en handlingsløype fra bekymring til handling. Den inneholder kunnskap om bekymringstegn, om risiko- og motivasjonsfaktorer, om hva man gjør når bekymringen oppstår og hvilke tiltak som kan settes inn.

Veilederen skal være et verktøy for å forebygge all form for voldelig ekstremisme, det være seg politisk, ideologisk og/eller religiøs motivert ekstremisme som er rettet inn mot både barn, unge og voksne.

I første omgang er veilederen rettet mot ansatte i førstelinjetjenesten som NAV, skole, barnehage, fritidsklubber, barnevern, helse og omsorg m.m. Men den er også rettet mot sivilsamfunnet for øvrig. Det kan være foresatte, øvrig familiemedlemmer, venner, naboer, kollegaer og/eller noen i foreninger, menigheten eller fritidsarenaen som er bekymret over økende grad av radikaliserings hos en ungdom/voksen.

SLT er en Samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus og kriminalitet. SLT sikrer at de ressursene som allerede finnes hos kommunen og politiet, blir mer samkjørte og målrettede. SLT koordinator er et bindeledd mellom de ulike tiltakene og sikrer en god overgang mellom politi og kommune.

Det er viktig å bygge arbeidet med å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme på de samme grunnprinsipper som generell forebygging av kriminalitet. En inkluderende kommune der alle har mulighet for deltakelse ut fra sine egne ressurser og interesser vil virke forebyggende både på sosial utstøting, marginalisering og kriminalitet.

Veilederen skal være et verktøy for å forebygge all form for voldelig ekstremisme, det være seg politisk, ideologisk og/eller religiøs motivert ekstremisme som er rettet inn mot både barn, unge og voksne.

“

RADIKALISERTE PERSONER KAN
FINNES I ALLE KOMMUNER.

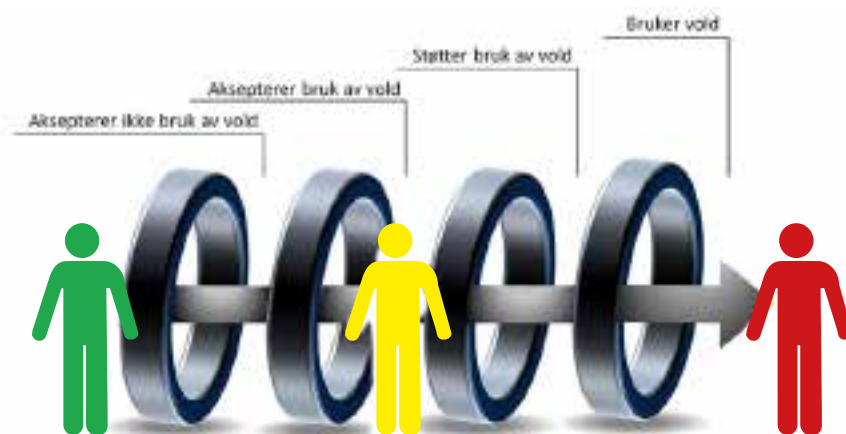
KOMMUNIKASJONSRÅDGIVER MARTIN BERNSEN I PST

Kunnskap om radikaliseringsprosesser og voldelig ekstremisme

Barn, unge og voksne som opplever å bli sett, hørt og møtt hver dag i et inkluderende miljø der de opplever tilhørighet og egenverdi vil stå godt rustet i møte med ulike utfordringer i livsløpet. Tidlig innsats krever kunnskap om risikofaktorer og kunnskap om tegn på radikaliseringsprosesser. Ved å gripe inn tidlig i en radikaliseringsprosess vil man kunne øke sannsynligheten for å lykkes i å snu en uheldig utvikling. Det er viktig at det forebyggende arbeidet gjøres på en måte som ikke bidrar til stigmatisering og generalisering på bakgrunn av kjønn, etnisitet, religion/livssyn eller sosioøkonomisk status. Radikaliseringsprosesser er en forutsigbar og dynamisk prosess hvor mange faktorer spiller inn.

Barn, unge og voksne som opplever å bli sett, hørt og møtt hver dag i et inkluderende miljø der de opplever tilhørighet og egenverdi vil stå godt rustet i møte med ulike utfordringer i livsløpet.

Radikaliseringsstunnelen

Radikaliseringsprosesser blir ofte beskrevet som det å gå inn i en tunnel. Inngangen til tunnelen er starten på radikaliseringsprosessen. De som kommer ut i den andre enden av tunnelen er det vi kaller "ferdigradikalisererte". De som er i radikaliseringsstunnelen kan støtte bruk av vold, oppfordre andre til å begå vold, eller i ytterste konsekvens utøve volden selv. Noen personer går bare så vidt inn i tunnelen for så å gå ut igjen. Noen går et stykke og blir der inne i årevis eller kanskje hele livet. Hvor raskt en person beveger seg gjennom radikaliseringsstunnelen, kan variere. De som ikke har blitt voldsutøvere, men som forblir i tunnelen med et ekstremistisk tankesett, kan fortsatt utgjøre en potensiell fare. Det kan være tilfeldigheter som kan drive dem lenger i radikaliseringsprosessen og til voldshandlinger.

Radikaliseringsprosesser blir ofte beskrevet som det å gå inn i en tunnel. Inngangen til tunnelen er starten på radikaliseringsprosessen. De som kommer ut i den andre enden av tunnelen er det vi kaller "ferdigradikalisererte".

Målsetningen med denne veilederen er å forhindre at personer går inn i radikaliseringsstunnelen. Dersom de allerede befinner seg inne i denne tunnelen må vi handle på en slik måte som gjør at den enkelte klarer å snu.

Definisjon av sentrale begreper

Voldelig ekstremisme

Med voldelig ekstremisme menes personer og organisasjoner som er villige til å bruke vold for å nå sine politiske, ideologiske eller religiøse mål. Den voldelige ekstremismen kan være relatert til høyreekstremisme, venstreekstremisme, ekstrem islamisme m.m.

Radikalisering

Radikalisering er en prosess som under gitte forutsetninger kan føre til at en person i økende grad aksepterer bruk av vold for å nå politiske, ideologiske og religiøse mål. Prosessen kan være svært kompleks med mange faktorer som spiller inn eller en mer enkel prosess hvor noen få faktorer blir avgjørende.

Avradikalisering

Avradikalisering er en prosess som under gitte forutsetninger kan føre til at en person i mindre grad aksepterer bruk av vold for å nå politiske, ideologiske og religiøse mål.

Hatkriminalitet

Voldelig ekstremisme er hatkriminalitet. Hatkriminaliteten kan også omfatte trusler, skadeverk m.m.

Nettekstremisme

Radikalisering og voldelig ekstremisme på internett. Nettekstremismen består i å fremme ekstreme ideologier og ytringer på internett, som kan rammes av straffeloven § 135 om diskriminerende og hatefulle ytringer.

DET TRENGS EN HEL LANDSBY
FOR Å OPPDRA ET BARN.

Afrikansk ordtak

Mulige bekymringstegn

Her er noen tips til mulige bekymringstegn eller signaler. Listen er ikke utfyllende. Enkelte av de oppsatte bekymringstegnene trenger ikke å være et uttrykk for radikalisering dersom de vurderes isolert sett. Det er viktig å vurdere bekymringstegnene samlet og ut fra individets totalsituasjon. Ofte er det summen av flere bekymringstegn som danner grunnlag for bekymring;

Uttalelser/ytringer

- Intoleranse for andres synspunkter
- Fiendebilder - vi og dem
- Konspirasjonsteorier
- Hatretorikk
- Sympati for absolutte løsninger som avskaffelse av demokrati
- Legitimerer vold
- Trusler om vold for å nå politiske mål

Interesser/utseende/symbolbruk

- Appellerer til og søker etter ekstremistisk materiale på nett
- Endrer utseende, klesdrakt m.m.
- Benytter symboler knyttet til ekstremistiske idealer og organisasjoner
- Slutter på skolen, med fritidsaktiviteter m.m.

Aktiviteter

- Opptatt av ekstremisme på internett og sosiale medier
- Deltar på demonstrasjoner og voldelige sammenstøt med andre grupper
- Bruker trusler og vold som følge av ekstremisme
- Hatkriminalitet
- Reisevirksomhet som kan føre til økt radikaliserings og kontakt med ekstremister

Venner og sosiale nettverk

- Endrer nettverk og omgangskrets
- Omgås med personer og grupper som er kjent for ekstremisme
- Omgås i grupper der det utøves trusler vold og/eller annen kriminell virksomhet
- Medlem i ekstremistiske grupper, nettverk og organisasjoner

Generelle risikofaktorer

Mange av de samme risikofaktorene som man finner knyttet til rus, kriminalitet og senere marginalisering kan gjøre seg gjeldene i radikaliseringsfeltet. Det er viktig å ta bekymringstegnene som vist over på alvor, selv om den enkelte ikke har noen av de nevnte risikofaktorene knyttet til seg. På neste side finner du mulige risikofaktorer:

Personlige faktorer

- Marginalisert/diskriminert
- Mangler tilhørighet/søker tilhørighet
- Skolerelaterte problemer
- Psykiske problemer
- Mangler kunnskap
- Traumatiske opplevelser
- Søkende etter svar
- Individuell sårbarhet
- Betrakter seg selv som offer
- Mangler selvkontroll/ impulsiv
- Rusmisbruk

Familiemessige faktorer

- Påvirkning av transnasjonalt familieliv og nettverk
- Dårlig samspill i familien
- Foreldre som sliter i foreldrerollen
- Sosiale problemer i familien
- Psykiske problemer i familien
- Rusmisbruk hos omsorgspersoner
- Fattigdom eller arbeidsledighet
- Vold eller annen omsorgssvikt
- Ekstreme sympatier hos venner, familie eller slekt

Sosiale faktorer

- Lav sosial status
- Mangler tilhørighet/søker tilhørighet
- Marginalisert ungdom
- Opplevd diskriminering
- Negativ påvirkning av venner
- Liten/ingen deltakelse i sosiale felleskap
- Arbeidsledig
- Livsstil som omfatter kriminalitet
- Utrygt lokalområde

Motivasjonsfaktorer

- Behov for felleskap
- Anerkjennelse
- Spenning
- Beskyttelse
- Ekstremistiske forbilder
- Føler at ens religion, kultur, land, nasjon m.m. er under angrep

Ideologiske og kulturelle faktorer

- Politisk debatt - kulturell identitet
- Misnøye med sosial og økonomisk urettferdighet
- Legitimering og rettferdiggjøring av vold for å nå mål
- Sympati for absolutte løsninger som avskaffelse av demokrati
- Konspirasjonsteorier
- Polariserende fiendebilder

“

DET ER MANGE OG SAMMENSATTE GRUNNER TIL AT UNGE MENNESKER KOMMER INN I EN PROSESS HVOR DE GRADVIS NÆRMER SEG VOLDELIG EKSTREMISME, MEN OFTE HENGER DET SAMMEN MED PSYKISK SÅRBARHET, IDENTITETSKONFLIKT OG KONSPIRASJONSTEORIER.

MINOTENK (Miniortetspolitisk tenketank)

Ulike symboler på radikalisering

Dette er symbolet til Den nordiske motstandsbevegelse. Pr. Januar 2015 er dette den mest aktive nynazistiske bevegelsen i Norden.

Pegida er en islamkritisk bevegelse, primært basert i Tyskland. Denne har spredt seg til en rekke ulike land. Her i Norge er den nå svært aktiv og avholder løpende demonstrasjoner i en rekke byer. Den hevder å være verken rasistisk eller nazistisk, og i praksis ser man at den har svært ulike sympatisører fra ulike samfunnslag og med ulike menneskesyn. Noen er bekymret for islam og muslimers tilstedeværelse i Norge, andre har klar tilhørighet til ulike islamkritiske miljøer, noen miljøer er dels fiendtlige og enkeltpersoner som har deltatt i demonstrasjonene har bakgrunn fra både Norwegian Defence League og nynazistiske grupperinger.

14

Tallet 14 er en tallkode for et nynazistisk slagord bestående av 14 ord og kalles «De 14 ord»: Vi må sikre eksistensen til vårt folk og en fremtid for våre hvite barn». Dette symbolet brukes ofte som et skjult symbol på nynazistisk tilhørighet og blir en form for skjult uniformering. Populært som smykke, ring, T-skjorte, gjerne på en fotballtrøye. Vær ekstra oppmerksom på unge med dette symbolet på genser, t-skjorte, etc.

18/88

18/88 Tilsvarende som overnevnte vedrørende bruk. Tallene representerer nummeret i alfabetet. 1=A, 8=H. Tallene betyr: Adolf Hitler / Heil Hitler.

Norwegian Defence League oppstod som en norsk del av English Defence League, som igjen er en del av det europeiske nettverket European Defence League. Her er det en lang rekke grupperinger representert, alt fra hardbarkedede nynazistiske skinheads, til generelle islamsk fiendtlige fotballpøbler og mennesker med ulik ideologisk standpunkt. Det de har til felles er en sterk skepsis til fremmedkulturell innvandring og islam. Flere derfra har stilt på PEGIDA`s demonstrasjoner.

Profetens Ummah er en sunnimuslimsk gruppe i Norge, som består av militante islamister fra det sentrale østlandsområdet. Demonstrasjonene var rettet mot den amerikansk-produserte, islamkritiske filmen Innocence of Muslims. Gruppens medlemstall er ukjent, men kjernemiljøet har trolig aldri bestått av mer enn 100 personer. Profetens Ummah har gitt åpen støtte til ekstremistgruppen Den islamske staten (IS) i Syria og Irak, og ser det som en hovedoppgave å rekruttere ungdom til å delta i krigshandlingene på IS' side. Flere av dem som har latt seg verve er blitt drept i krigsområdet. Ummah (umma) er et arabisk ord som betyr fellesskap eller samfunn.

Profetens Ummah anerkjenner som øverste leder Abu Bakr al-Baghdadi, kalif i Den islamske staten. Den islamske staten er en militant, jihadistisk-salafistisk terroristgruppe i Syria og Irak. Flere av de sentrale medlemmene har kriminell bakgrunn og noen er drept i Syria.

Profetens Ummah stod blant annet bak demonstrasjonene mot den antimuslimske muhammed-filmene Innocence of Muslims utenfor den amerikanske ambassaden i Oslo i september 2012 hvor det ble ropt hyllest til Osama bin Laden. De hevder at majoriteten av de norske muslimene som har reist for å delta i borgerkrigen i Syria er medlemmer av Profetens Ummah.

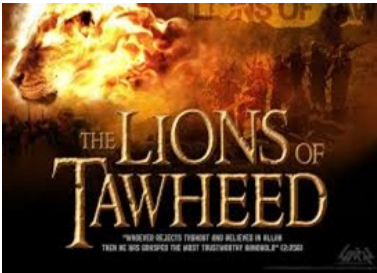
De benytter seg av en rekke symboler, men hjemmesiden deres er mer preget av fredelige symboler som en kvist med knopper på. Dette har dobbel symbolikk, fredelige inntrykk for den uvitende, unge som vokser og blir jihadist er den andre forståelsen.

Definisjon Jihadist:

Jihadist, en person (muslim) som forfekter eller praktiserer jihad i sin mest ekstreme og voldelige form; tilhenger av jihadisme. Jihadister er av den oppfatning at en islamsk stat og en islamistisk politisk og religiøs autoritet skal etableres gjennom væpnet kamp innenfor eller også på tvers av eksisterende statsgrenser. Begrepet brukes dels om de som fremmer slik kamp, eller oftere om dem faktisk deltar i en slik hellig krig (jihad).

Eksempel på ekstrem islamistisk symbolikk

Jihadist-miljøene er svært aktive på internett og i sosiale medier, der de retter sitt fokus mot unge. Likeledes oppsøker representanter for Profetens Ummah samlingspunkt for ungdom, for å rekruttere, primært unge muslimer. De gjør om på kjente filmlakater, som Lord of the Rings og dataspillet Call of Duty for å verve ukritisk ungdom som søker mot det gjenkjennelige og det de er opptatte av.

Hva gjør jeg ved bekymring?

Privatperson/ frivillige lag og foreninger

Er du privatperson og er bekymret for økende grad av radikaliserings hos en venn, en nabo, en kollega, et barn, en forelder, øvrig familie-medlem, noen i din forening, menighet eller på fritidsarenaen kan du gjøre følgende:

- 1 Ta bekymringen på alvor
Gjør klart for deg selv hva du er urolig for og tenk gjennom hva du trenger for å redusere din egen uro. Ta ansvar for din bekymring.
- 2 Rådfør deg med fagfolk
Rådfør deg med politi/SLT-koordinator i kommunen du bor, eller andre fagfolk, som vil hjelpe deg videre i systemet. Du kan velge å være anonym.

Privatpersoner er ikke bunden av samme regelverk i forhold til taushetsplikt og innhenting av samtykke som offentlig ansatte, men har likevel plikt til å avverge lovbrudd.

Offentlig ansatt

Er du ansatt ved en skole, barnevern, NAV, i helse og omsorg, psykisk helsearbeid, barnehage, fritidsklubb, eller på annen måte arbeider med barn, unge eller voksne som du er bekymret for, kan du følge handlingsløypen på neste side:

Når du har drøftet bekymringen med kollegaer og din leder må dere vurdere om andre etater skal ha bekymringsmelding eller om andre etater skal kontaktes for samarbeid. Bekymringen følges om nødvendig opp med en avklaringssamtale / bekymringssamtale og en avklaring før det eventuelt settes inn relevante, forebyggende tiltak.

Avvergelsesplikten (strl. § 196)

Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes den som unnlater å anmelde til politiet eller på annen måte å søke å avverge en straffbar handling eller følgene av den, på et tidspunkt da dette fortsatt er mulig og det fremstår som sikkert eller mest sannsynlig at handlingen vil bli eller er begått. Avvergelsesplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikt.

Hvordan gå fram ved handling?

Hva gjør jeg ved bekymring?	Ansvarlig
<p>1. Ta bekymringen på alvor Gjør klart for deg selv hva du er urolig for og tenk gjennom hva du trenger for å redusere din egen uro. Søk etter kunnskap om temaet og drøft gjerne med kollega, eventuelt rådfør deg med politi/barnevern. Ta ansvar for din bekymring.</p>	Den ansatte
<p>2 Gå i dialog med den det gjelder (eventuelt foreldre) Når du synes at du har funnet en god måte å nærme deg problemet på, tar du opp din uro basert på bekymringstegn som vist over. Ta ansvar for din bekymring</p>	Den ansatte
<p>3 Drøft bekymringen Ta opp bekymringen med ledelsen</p>	Den ansatte. Den ansattes ledelse, enheten
<p>4 Drøft bekymringen tverrfaglig. Dersom det gjelder elever på ungdomsskole eller den videregående skolen drøftes bekymringen i kjernegruppen, eventuelt i ansvarsgruppe dersom dette er etablert rundt den unge/voksne.</p>	Den ansatte, politi, barneverntjeneste, foresatte/den unge SLT-koordinator
<p>5 Avklaringsamtale /bekymringssamtale Hvis flere instanser er bekymret for radikalisering, hatkriminalitet og ekstremisme kan politiet følge opp med en avklaringsamtale/ bekymringssamtale med den unge, deres foresatte eller voksne. -Alvorlige bekymringer meldes videre til PST av det lokale politiet.</p>	Den ansatte, politi/PST barnevernet, foresatte SLT-koordinator
<p>6 Tiltak og oppfølging av den enkelte Tverrfaglig samarbeid igangsettes. Avklar på første møte hvem som skal ha koordineringsansvar. Utarbeid en helhetlig plan i samarbeid med den enkelte. Sentrale tiltak: skole/jobb, bolig, økonomi, fritid, nettverk, sosial deltakelse osv.</p>	
<p>7 Meld bekymring til PST Ved fortsatt bekymring meldes saken til PST av det lokale politiet hvis ikke dette er gjort tidligere. Du kan også selv melde inn til PST ved alvorlig bekymring.</p>	SLT-koordinator og politi
<p>8 Ved rekruttering til kamphandlinger Ved informasjon om personer som har deltatt eller skal delta i væpnede kamphandlinger drøftes informasjonen med ledelsen. Vurder om varslingsplikten til politiet gjelder. Jf. Straffelovens § 196 som omhandler avvergelsesplikten og straffelovens § 185 som omhandler hatefulle ytringer.</p>	Ansatte/Ledelse/ politiet/PST

Mulige tiltak

Det kan benyttes en rekke metoder, tiltak og tjenester innenfor ulike enhet og på tvers av forvaltningssystemer i arbeidet med å forebygge kriminalitet som også kan anvendes for å forhindre en negativ utvikling hos den radikaliserte.

Foreldre/ foresatte

Det er kjent at mange av de som radikaliseres gjør dette alene på «gutterommet». Det er derfor viktig at foreldre og foresatte har kunnskap om radikalisering og har kjennskap til hva de skal se etter overfor egne barn. Denne kunnskapen til foreldre og foresatte kan gis via brosjyrer, informasjonsmøter, o.l.

Kjernegrupper for elever i videregående og ungdomsskole

En tverrfaglig sammensatt gruppe med skole, Forebyggende Team, helsesøster, barnevern, politi og SLT-koordinator. Her kan bekymringer for kriminalitet og bekymring for radikalisering meldes inn og det settes automatisk i gang tiltak.

Bekymringssamtale

er et dialogbasert verktøy som politiet primært bruker overfor unge og deres foresatte – men kan også benyttes overfor voksne. Det er et verktøy som brukes for å avdekke uønsket/kriminell adferd som kan føre til utvikling av en kriminell løpebane. Samtalen kommer ofte i stand i samarbeid med kommunen v/ SLT-koordinator.

Avklaringsamtale

er et dialogbasert verktøy som politiet bruker overfor unge og deres foresatte. Den benyttes også overfor voksne. Verktøyet brukes for å avdekke om en person står i fare for å bli radikalisert. Det kartlegges om personen har beveget seg inn i radikaliseringsstunnelen, eller er på vei inn dit.

Megling og forsoning

Konflikter og overgrep kan følges opp gjennom megling i skolemegling, konfliktråd og/eller oppfølgingsteam i forsøket på å oppnå forsoning mellom partene. Søgne og Songdalen skal jobbe for å tilrettelegge for mentor og avradikaliseringprogrammer.

Politidirektoratet arbeider med å utvikle exit strategier i henhold til den nasjonale handlingsplanen for radikalisering og voldelig ekstremisme til bruk for alle kommuner. Søgne og Songdalen kommuner skal utvikle lokale former for samarbeid med ulike aktører om mentorordning og exit-programmer.

Dialog som metode

Dialog er en sentral metode for å forebygge radikalisering. Dialog på tvers av tro og livssyn og mellom det offentlige og det frivillige er viktig i et forebyggende perspektiv.

Ansvarsgruppe/Individuell plan

For personer med sammensatte behov fra ulike kommunale tjenester kan en ansvarsgruppe etableres. Her kan individuell plan være et mulig verktøy.

OT/NAV

Ungdommer som har sluttet, eller aldri kommet i gang med videregående opplæring, har rettigheter hos den fylkeskommunale oppfølgingstjeneste (OT) og hos NAV.

Psykisk helse

Begge kommuner følger opp ungdommer og voksne med rus, psykiske og sosiale utfordringer og kan gi tett oppfølging til den enkelte over tid.

Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen

Kan være en sentral aktør og samarbeidspartner. Dette avhenger av kompleksiteten i den unges livssituasjon. Her følger eget lovverk (lov om barneverntjenester er en særlov)

Ulike aktivitet- og støttegrupper

Det finnes ulike aktivitet- og støttegrupper for utsatte barn og unge både i regi av skoler, fritidsklubber, psykisk helse /helse og sosial og frivillige aktører. Ta kontakt med kommunen/ kommunens hjemmeside for nærmere informasjon

Arkivet/Plattform

Norsk Institutt for forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme er et unikt tverrfaglig miljø, bestående av en interkommunal rådgiverstilling, som representerer 30 kommuner i Agder, en analytiker/forsker og Agder politidistrikts radikaliseringskontakt. Flere ressurspersoner og institusjoner er knyttet opp mot Plattform, med et felles fokus på forebyggende arbeid. Forskningen styrker det forebyggende arbeidet gjennom følgeforskning, fenomenkunnskap, analyse og rådgivning.

ICDP-program

Et foreldreveiledningsprogram som har som mål å støtte foreldrene i foreldrerollen og fremme kommunikasjon og samspill. Det foregår primært på deltakernes morsmål og er ledet av en norsk og en minoritetsveileder.

Ulike nettsteder

Den nasjonale handlingsplanen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme. Nettsiden er for deg som ønsker www.radikalisering.no hjelp, råd eller kunnskap om radikaliserings og voldelig ekstremisme: www.regjeringen.no/no/sub/radikalisering/veileder/id2398051/

Forskning på forebygging av voldelig ekstremisme og radikaliserings: https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/284584/forskning_paa_forebygging.pdf?sequence=4&isAllowed=

www.utveier.no nettside/kunnskapsportal utarbeidet av RVTS – regionalt ressurscenter om vold, traumatisert stress og selvmordsforebygging.

Forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme på internett | Rapport Rapport fra Politihøgskolen (2013:1)

Tilgjengelige, tøffe og trygge?

Forebygging av kriminalitet på internett | Rapport

Alvorlige hendelser i utdanningsinstitusjoner | Veileder

Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet ga høsten 2013 ut veilederen Alvorlige hendelser i barnehager og utdanningsinstitusjoner. Veiledning i beredskapsplanlegging. I veilederen defineres en alvorlig hendelse som en tilsiktet hendelse der våpen eller annen form for vold brukes eller trues med å tas i bruk.

Det kan skje igjen | Rapport

Rapporten kommer med forslag til hvordan skolen systematisk og helhetlig kan arbeide mot rasisme, antisemittisme og diskriminering på bakgrunn av elevens etniske, religiøse eller kulturelle tilhørighet.

Tiltakskort gjeldende for Songdalen kommune

TILTAK FOR VARSLING OG ORGANISERE OPPFØLGING AV «FREMMEKRIGERE»

Hvilke planer finnes?

Veileder for radikalisering og voldelig ekstremisme

Utarbeidet av:	Merete Lindtner	Dato:	21.06.2016
Revidert av:		Dato:	–
Godkjent av:		Dato:	–

Mål/hensikt

- Varsle rett instans ved bekymringer rundt fremmedkrigere i tråd med beredskapsprinsippene og veileder
- Vurdere og koordinere hvilke tiltak som kan igangsettes overfor enkelte og deres familier utfra tilgjengelig informasjon.
- Koordinere håndtering av media

Ansvar og oppgaver

- PST har ansvar for å varsle politiet
- Politiet har ansvar for å varsle kommunen
- Kommunen organiserer koordinering av videre oppfølging
- Kommunen varsler politiet ved bekymring etter samtykke eller avvergelse

Hvordan

Hva må gjøres først?

Når PST får informasjon om hjemkomst

- PST kontakter lensmannen ved Søgne og Songdalen politistasjon
- Politiet kontakter beredskapsansvarlig i Songdalen kommune
- Beredskapsansvarlig orienterer rådmannen og ordfører samt kontakter
- **Operativ koordineringsgruppe** - umiddelbart
- **Operativ Koordineringsgruppe** - vurderer utfra tilgjengelig informasjon hvordan kommunens øvrige tjenester skal involveres

Når kommunen får beskjed om hjemkomst/ ved bekymring om rekruttering til fremmedkrigere/kamphandling

- Dersom helsepersonell eller andre får informasjon om hjemkomst av fremmedkrigere eller ved bekymringer om rekruttering drøftes informasjonen med ledelse for vurdering av varsling/avvergelsesplikten § 139 Straffeloven.
- Ansatte oppfordres til å søke råd hos fagfolk dersom det er usikkerhet ved fremgangsmåte. Se nærmere i Veileder mot forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme. SLT-koordinator er sentral i rådgivning.
- Helsepersonell eller andre skal be om samtykke til å varsle politiet, men er ikke avhengig at et samtykke dersom det vurderes at avvergelsesplikten gjelder.
- Dersom varslingsplikten gjelder informeres Søgne og Songdalen politistasjon ved lensmannen.
- Lensmannen kontakter operativ koordineringsgruppe umiddelbart.

Aktuelle tiltak

- Operativ Koordineringsgruppe vurderer utfra tilgjengelig informasjon hvordan kommunens øvrige tjenester skal involveres
- Songdalen kommune har etablert et psykososialt kriseteam, som skal involveres.
- Avhengig av behov iverksettes tiltak i det ordinære virkemiddelapparatet.
- Avhengig av behov vurderes bistand fra 2.linjetjenesten.

Hvem

Deltakere i koordineringsgruppen:

- Beredskapssjef
- Kommuneoverlegen
- Beredskapskoordinator
- SLT-koordinator
- Lensmannen

Lovverk

Avvergelsesplikten Straffeloven § 139.

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1902-05-22-10/KAPITTEL_2-6#KAPITTEL_2-6

SONGDALEN KOMMUNE

Besøksadresse:
Songdalsvegen 53

Postadresse:
Postboks 53, 4685 Nodeland

Rådhuset åpningstider:
mandag - fredag 07.30 - 15.00

Telefon: 38 18 33 33

E-post:
postmottak@songdalen.kommune.no

www.songdalen.kommune.no

SØGNE kommune

Søgne kommune
Rådhusveien 1

Postadresse:
Postboks 1051 4682 SØGNE

Telefon: 38 05 55 55

E-post:
postmottak@sogne.kommune.no

POLITIET

Søgne og Songdalen lensmannskontor

Besøksadresse:
Brennåsmoen 1

Postadresse:
Brennåsmoen 1
4647 Brennåsen

Åpningstider:
mandag – fredag 0930-1500

Telefon: 02800

E-post:
post.agder@politiet.no